

Folia Pharmacotherapeutica april 2020

Goed om te weten

COVID-19: Wat met inhalatiecorticosteroiden en nasale corticosteroiden bij astma-, COPD- en hooikoortspatiënten? Wat met gebruik van vernevelaars? Wat met patiënten onder immuunsuppressiva?

De BCFI-redactie ontving de laatste dagen meerdere malen de vraag of het tijdens de corona-epidemie wenselijk is dat patiënten met astma of COPD hun onderhoudsbehandeling verder zetten en of het veilig is nasale corticosteroiden te gebruiken bij hooikoorts, nu het berkenstuifmeelseizoen is gestart. Is het veilig om vernevelaars te gebruiken? En wat met patiënten onder immuunsuppressiva?

Moeten patiënten met astma hun onderhoudsbehandeling (met inbegrip van inhalatiecorticosteroiden (ICS)) verder zetten? Ja, instanties zoals *GINA* stellen op dit ogenblik unaniem dat patiënten hun onderhoudsbehandeling moeten verder zetten. *The Centre for Evidence-Based Medicine* van *Oxford University* besluit dat er op dit ogenblik geen evidentie is van een verband tussen ICS en ongunstig verloop van een COVID 19-infectie. De voordelen van een goede astmacontrole wegen op dit ogenblik op tegen de theoretische nadelen.

Moeten patiënten met COPD hun onderhoudsbehandeling verder zetten? Ja, instanties zoals *GOLD* stellen op dit ogenblik unaniem dat patiënten hun onderhoudsbehandeling moeten verder zetten. Er is volgens *GOLD* op dit ogenblik geen wetenschappelijke evidentie dat ICS (noch orale corticosteroiden, zie infra) in deze COVID-19 epidemie moeten vermeden worden bij COPD-patiënten. De voordelen van een goede COPD controle wegen op dit ogenblik op tegen de theoretische nadelen.

Is het veilig om vernevelaars te gebruiken? Neen, in meerdere bronnen wordt afgeraden om vernevelaars te gebruiken. De aerosolpartikels gegenereerd door vernevelaars kunnen virussen bevatten en hebben de ideale afmeting om diep in de longen te dringen, en zo virusverspreiding in de hand werken over een afstand van verschillende meters. De partikels kunnen daarenboven hoesten uitlokken bij de patiënt en personen in diens nabijheid, wat het risico van virusverspreiding verder vergroot. Er wordt aangeraden zo veel mogelijk gebruik te maken van dosisaerosols met voorzetkamer. Indien toch een vernevelaar wordt gebruikt, wordt aanbevolen om deze te gebruiken in een goed verluchte ruimte zonder airconditioning, in afwezigheid van andere personen, en na gebruik de vernevelaar en de kamer goed te reinigen. [*GINA*; *The American College of Allergy, Asthma and Immunology*; *Canadian Medical Association Journal*; *National Asthma Council Australia*].

Kunnen nasale corticosteroiden veilig worden gestart bij patiënten met hooikoorts, nu het berkenstuifmeelseizoen is gestart? Er is geen onderbouwde informatie hierover. Op de website *AllergyUK* wordt aangemoedigd dat patiënten met allergie hun (preventieve) medicatie correct starten, met inbegrip van antihistaminica en nasale corticosteroiden. Expertenaadvies gaat in dezelfde richting. Er moet vermeden worden dat patiënten met hooikoorts veel gaan niezen en aerosols gaan verspreiden, wat bij COVID-19 patiënten virusverspreiding in de hand werkt. Nasale corticosteroiden zijn bij hooikoorts het meest werkzaam; antihistaminica oraal of als neusdruppels zijn een alternatief. Er is op dit moment geen wetenschappelijke evidentie dat nasale corticosteroiden moeten vermeden worden.

Moeten patiënten onder immuunsuppressiva, bv. in kader van chronische immuungemedieerde aandoeningen, hun behandeling verder zetten? Er is geen onderbouwde informatie over COVID-19 en immunosuppressie door orale corticosteroiden, door DMARD's of door biologische middelen. Verschillende reuma-organisaties *The European League Against Rheumatism (EULAR)* en de *British Society for Rheumatology*) en inflammatoir-darmlijden-organisaties *British Society of Gastroenterology* en *Crohn's&Colitis UK*) raden stoppen af. De boodschap aan de patiënt en de huisarts is om zeker te overleggen met de specialist alvorens medicatie te stoppen.

Colofon

De *Folia Pharmacotherapeutica* worden uitgegeven onder de auspiciën en de verantwoordelijkheid van het *Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie* (Centre Belge d'Information Pharmacothérapeutique), vzw erkend door het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG).

De informatie die verschijnt in de *Folia Pharmacotherapeutica* mag niet overgenomen worden of verspreid worden zonder bronvermelding, en mag in geen geval gebruikt worden voor commerciële of publicitaire doeleinden.

Hoofdredactie: (redactie@bcfi.be)

T. Christiaens (Universiteit Gent) en
J.M. Maloteaux (Université Catholique de Louvain).

Verantwoordelijke uitgever:

T. Christiaens - Nekkersberglaan 31 - 9000 Gent.